

Η φράση «από το εργαστήριο στον ασθενή» συνοψίζει τη διαδρομή μιας νέας θεραπείας ή φαρμάκου από τη στιγμή που αναπτύσσεται στο εργαστήριο μέχρι την τελική του χορήγηση σε ασθενείς. Πρόκειται για μια σύνθετη διαδικασία, που δεν περιλαμβάνει μόνο την επιστημονική έρευνα, αλλά και ένα πλήθος θεσμικών και διοικητικών βημάτων, όπου εμπλέκονται πολλοί φορείς και παράγοντες στο χώρο της δημόσιας υγείας στην Ελλάδα.

Το θεσμικό πλαίσιο υγείας στην Ελλάδα

Η διαδρομή ενός φαρμάκου ή θεραπείας στην Ελλάδα καθορίζεται από έναν αυστηρό και πολυσύνθετο θεσμικό μηχανισμό. Στο επίκεντρο βρίσκονται φορείς όπως το **Υπουργείο Υγείας**, ο **Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ)** και ο **Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)**.

- **Υπουργείο Υγείας:** Ο κεντρικός ρυθμιστής της δημόσιας υγείας και πολιτικής περί υγείας, που ορίζει στρατηγικές και κανονισμούς.
- **ΕΟΦ:** Φορέας που εγκρίνει τη διάθεση φαρμάκων στην ελληνική αγορά, εποπτεύει την ασφάλειά τους και αξιολογεί την ποιότητά τους.
- **ΕΟΠΥΥ:** Αρμόδιος για την αποζημίωση των θεραπειών μέσω του ασφαλιστικού συστήματος. Πρακτικά η πύλη μέσω της οποίας οι ασθενείς έχουν πρόσβαση στα φάρμακα και υπηρεσίες.

Η πορεία του φαρμάκου και της θεραπείας

1. **Έρευνα και ανάπτυξη (E&A):** Η ανακάλυψη και δημιουργία νέων σκευασμάτων στο εργαστήριο.
2. **Κλινικές δοκιμές:** Η δοκιμασία της αποτελεσματικότητας και ασφάλειας σε εθελοντές και ασθενείς.
3. **Έγκριση από ΕΟΦ:** Η αξιολόγηση και αδειοδότηση για νόμιμη διάθεση στην αγορά.
4. **Αξιολόγηση αποζημίωσης από ΕΟΠΥΥ:** Εκτίμηση του κόστους και της οικονομικής βιωσιμότητας για να ενταχθεί στη λίστα αποζημιούμενων θεραπειών.
5. **Πρόσβαση στον ασθενή:** Μέσω συνταγογράφησης, φαρμακείου και παροχής υπηρεσιών.

Ποιοι μπλέκονται στην πορεία από το εργαστήριο στον ασθενή;

Στην ουσία, πρόκειται για μια συνεργασία πολλών φορέων, που όμως συχνά δημιουργεί γραφειοκρατικά εμπόδια και συχνά αγωνίες για τους ασθενείς:

- **Φαρμακευτικές εταιρείες:** Υποβάλλουν αιτήσεις στον ΕΟΦ και συμμετέχουν στις κλινικές δοκιμές.
- **ΕΟΦ:** Πραγματοποιεί ελέγχους πιστοποίησης και ασφάλειας.
- **ΕΟΠΥΥ:** Αξιολογεί εφόσον μία θεραπεία θα αποζημιωθεί και σε τι βαθμό.
- **Γιατροί:** Συνταγογραφούν με βάση τα πρωτόκολλα και τις εγκρίσεις.
- **Ασθενείς:** Ο τελικός αποδέκτης, που περιμένει ενημέρωση και πρόσβαση χωρίς εμπόδια.
- **Φαρμακοποιοί:** Προμηθεύουν τους ασθενείς με τα φάρμακα.

Δικαιώματα των ασθενών στην Ελλάδα

Η ελληνική νομοθεσία κατοχυρώνει σειρά δικαιωμάτων για τους ασθενείς καθ' όλη τη διαδρομή:

- **Ενημέρωση:** Να γνωρίζουν για τη θεραπεία, κινδύνους και εναλλακτικές λύσεις.
- **Συναίνεση:** Η συνειδητή και μη εξαναγκασμένη αποδοχή μιας θεραπείας.

- **Ιατρικός φάκελος:** Πρόσβαση στα ιατρικά τους δεδομένα και δικαίωμα διόρθωσης.
- **Δεύτερη γνώμη:** Δικαίωμα να ζητήσουν άλλη ιατρική εκτίμηση χωρίς κόστος.

Συχνά λάθη: Δεν υπάρχουν τιμές ή κόστη θεραπειών

Ένα πολύ συνηθισμένο πρόβλημα που παρατηρείται σε ενημερωτικά κείμενα ή ρεπορτάζ είναι η απουσία συγκεκριμένων τιμών και κόστους για τις θεραπείες. Το κόστος είναι κρίσιμο στοιχείο, γιατί επηρεάζει την πρόσβαση του ασθενούς και τη χορήγηση από τον ΕΟΠΥΥ.

Ωστόσο, οι τιμές και κόστη δεν είναι πάντα εύκολο να βρεθούν για τους πολίτες, λόγω:

- Της πολυπλοκότητας στη διαπραγμάτευση τιμών μεταξύ φαρμακευτικών εταιρειών και ΕΟΠΥΥ.
- Των διαφορετικών επιπέδων αποζημίωσης ανάλογα με κατηγορία χρόνιων ασθενειών.
- Της μη διαφάνειας σε κάποιες περιπτώσεις.

Γι' αυτό, είναι σημαντικό να επιμείνουμε σε ακριβείς και κατανοητές πληροφορίες για το κόστος, ώστε να γίνει σαφές στους ασθενείς τι καλύπτεται και τι όχι.

Τεχνολογικά εργαλεία στην υπηρεσία της διαφάνειας και ασφάλειας

Για την ομαλή και ασφαλή διακίνηση πληροφοριών, τόσο ανάμεσα στους φορείς όσο και προς τους ασθενείς, χρησιμοποιούνται σήμερα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία:

- **reCAPTCHA**: Προστατεύει τις πλατφόρμες ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και πληροφοριών από κακόβουλες επιθέσεις και εξασφαλίζει ασφαλή χρήση από πραγματικούς χρήστες.
- **Glomex video player**: Χρησιμοποιείται από ενημερωτικά μέσα για την προβολή αξιόπιστου και προσβάσιμου οπτικοακουστικού υλικού, όπως συνεντεύξεων με ειδικούς ή οδηγούς για τα δικαιώματα των ασθενών.

Προτάσεις για μια πιο δίκαιη και διαφανή πρόσβαση στην θεραπεία

1. **Αύξηση διαφάνειας**: Να δημοσιοποιούνται τιμές και όροι αποζημίωσης από τον ΕΟΠΥΥ.
2. **Ενίσχυση ενημέρωσης**: Να παρέχονται απλές και κατανοητές οδηγίες στους ασθενείς για τα δικαιώματά τους.
3. **Μείωση γραφειοκρατίας**: Εξορθολογισμός διαδικασιών ανάμεσα σε Υπουργείο Υγείας, ΕΟΦ και ΕΟΠΥΥ ώστε να μειώνεται ο χρόνος πρόσβασης στην αγωγή.
4. **Ψηφιακές λύσεις**: Εκμετάλλευση εργαλείων όπως το reCAPTCHA για ασφαλείς υπηρεσίες και βίντεο ενημέρωσης με το Glomex player για αυξημένη πρόσβαση στην πληροφορία.

Συμπέρασμα

Η φράση «από το εργαστήριο στον ασθενή» δεν περιγράφει μόνο την επιστημονική πορεία ενός φαρμάκου, αλλά μια ολόκληρη αλυσίδα θεσμικών και διοικητικών βημάτων που απαιτούν συνεργασία, διαφάνεια και σεβασμό των δικαιωμάτων των ασθενών. Φορείς όπως το **Υπουργείο Υγείας**, ο **ΕΟΦ** και ο **ΕΟΠΥΥ** είναι οι βασικοί κρίκοι αυτής της αλυσίδας και πρέπει να εξασφαλίζουν ασφαλή, γρήγορη και δίκαιη πρόσβαση στις θεραπείες — χωρίς να υποτιμούν την ανάγκη για σαφή πληροφόρηση γύρω από το κόστος και την αποζημίωση.

Μόνο politica.gr έτσι θα σταματήσει η γραφειοκρατία να γίνεται εμπόδιο και οι ασθενείς να καλύπτονται πλήρως με βάση το νομικό και ηθικό πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί για την προστασία τους.